

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРИЙНЯТО

Вченою радою ОНТУ

від 14.11.2023 р., протокол № 7

введено в дію наказом ректора

ОНТУ від 15.12.2023р. № 461-01

«Про введення в дію Положень»

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ В ОДЕСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про гаранта освітньої програми у Одеському національному технологічному університеті (далі – Положення) визначає обов'язки, відповідальність та права гаранта освітньої програми.

Дане Положення розроблене відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу, Положення про порядок розробки та затвердження навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра в ОНТУ, Порядку розробки, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (далі – Ліцензійні умови) та Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Наказ МОН України № 977 від 11.07.2019), Методичним рекомендаціям для експертів Національного агентства.

1.2. **Гарант освітньої програми** – науково-педагогічний, або науковий працівник, який несе відповідальність за якість освітньої програми, має науковий ступінь та/або вчене звання, як правило, за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи. Цей працівник може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Також може бути одночасно керівником її робочої групи чи завідувачем кафедри.

Гарант освітньої програми на першому (бакалаврському рівні) повинен, як правило, мати:

- науковий ступінь та/або вчене звання;
- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш **як 5** років.

Гарант освітньої програми на другому (магістерському рівні) повинен, як правило, мати:

- науковий ступінь звання та/або вчене звання;
- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш **як 10** років.

Гарант освітньої програми на третьому рівні (доктор філософії) повинен, як правило, мати:

- науковий ступінь доктора наук та вчене звання (доцент, професор);
- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш **як 10** років.

1.3. Гарант освітньої програми за своїми обов'язками відповідає за реалізацію освітньої програми на всіх її етапах, у тому числі її акредитації, яка здійснюється за вимогами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти або іншими акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

1.4. Якість та відповідність освітніх програм певному рівню Національної рамки кваліфікації вищої освіти забезпечується особисто гарантом освітньої програми, робочою групою та зацікавленими сторонами.

1.5. Гарант освітньої програми керується цим Положенням, а також: Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постановами, розпорядженнями Кабінету Міністрів України, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015р. №1187 зі змінами, наказами Міністерства освіти і науки України стосовно вищої освіти та іншими законодавчими і нормативними актами, Положенням «Про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», нормативно-правовими документами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Статутом університету, наказами та розпорядженнями ректора університету.

1.6. Гарант освітньої програми призначається наказом ректора університету за поданням декана факультету (для ОП третього рівня - завідувача відділом аспірантури і докторантури) з погодженням проректора відповідного напрямку.

1.7. Проєкт наказу про призначення гарантів освітніх програм або про зняття обов'язків гаранта з науково-педагогічного працівника готує начальник відділу Ліцензування, акредитації та сертифікації ОНТУ, за поданням деканів факультетів (завідувача відділом аспірантури та докторантури).

1.8. У разі неможливості тимчасово виконувати свої обов'язки гарант ОП подає на ім'я ректора погоджену з деканом факультету (зав.відділом АіД) пропозицію призначити наказом т.в.о. гаранта одного з членів проєктної групи або групи забезпечення. Пропозиція пого

1.9. Доручення, що покладаються на гаранта ОП та членів робочої групи, виконуються в межах робочого часу другої половини робочого дня, що відмічається в індивідуальних планах працівників та затверджується рішенням відповідної кафедри (факультету/інституту тощо).

1.10. Вимоги цього Положення є обов'язковими для всіх факультетів, навчально-наукових інститутів, кафедр.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Гарант освітньої програми виступає ідеологом з розробки і реалізації освітньої програми, забезпечення і контролю якості загальної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

2.2. Завідувач кафедри, гарант освітньої програми та науково-педагогічні та/або наукові працівники кафедри дотримуються Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою.

2.3. Гарант (керівник робочої групи) входить до складу проектної групи (при відкритті спеціальності) та групи забезпечення (для діючої спеціальності) спеціальності, як науково-педагогічний та/або науковий працівник. Декан факультету та завідувач випускової кафедри здійснюють керівну і наглядову функцію за діяльністю робочих груп з розробки освітніх програм та відповідають за повну та якісну їх реалізацію.

2.4. Основними завданнями гаранта освітньої програми у тісній плідній взаємодії з деканом є:

- забезпечення відповідності змісту освітньої програми стандарту вищої освіти;
- загальне керівництво змістом освітньої програми: актуалізація варіативної компоненти у відповідності до потреб ринку праці, програм міжнародної академічної мобільності;
- координація роботи з розробки освітньої програми та її навчально-методичного забезпечення;
- визначення кадрового забезпечення й умов реалізації освітньої програми;
- організація заходів, спрямованих на запити стейкхолдерів, для створення конкурентоспроможної на ринку праці та актуальної освітньої програми з урахуванням сучасних вимог;
- організація самоаналізу освітньої програми з метою контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти;
- забезпечення відповідності освітньої програми та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією освітньою програмою таким критеріям:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних

вітчизняних та іноземних освітніх програм.

4. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

9. Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими

та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

4. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури

запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою.

6. Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями,

дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Цей критерій застосовується з урахуванням вимог та обмежень щодо оприлюднення інформації з обмеженим доступом, встановлених законодавством.

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Цей критерій застосовується тільки для освітніх програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

2. Наукова діяльність аспірантів відповідає напряду досліджень наукових керівників.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

5. Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

3. ОBOB'ЯЗКИ ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Обов'язки гаранта освітньої програми щодо забезпечення якості освіти:

– контроль дотримання вимог Ліцензійних умов у сфері вищої освіти щодо кількісних та якісних показників кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності;

– визначення цілей програмних результатів навчання на відповідність стандарту вищої освіти, Національній рамці кваліфікацій, реалізації місії і стратегії університету та можливості запровадження освітньої програми;

– аналіз тенденцій ринку праці та відмінностей/подібностей освітньої програми аналогічним вітчизняним та іноземним програмам;

– урахування галузевого та регіонального контекстів у формулюванні цілей та програмних результатів освітньої програми;

– формування освітньої програми спільно з робочою групою, з урахуванням вищезазначеного, заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та здобувачів вищої освіти;

– визначення структурно-логічної послідовності при формуванні освітніх компонент для здобуття відповідних компетентностей за кожним

освітнім рівнем;

- здійснення аналізу, контролю щодо забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними ресурсами, навчально-методичною літературою, устаткуванням, обладнанням, технічними засобами навчання тощо та якості навчально-методичного контенту освітньої програми;

- здійснення організаційних та координаційних функцій щодо забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними ресурсами, навчально-методичними матеріалами, устаткуванням, обладнанням, технічними засобами навчання тощо;

- оновлення та перегляд цілей освітньої програми внаслідок рекомендацій, опитувань заінтересованих сторін з урахуванням тенденцій змін на ринку праці;

- складання плану-графіку усунення зауважень акредитаційної експертизи освітньої програми.

4. ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

4.1. Гарант освітньої програми має право:

- брати участь у роботі структурних підрозділів і органів управління університету, де обговорюються і вирішуються питання реалізації освітньої програми;

- впливати на розподіл функціональних обов'язків між науково-педагогічними та/або науковими працівниками в межах групи забезпечення освітньої програми, контролювати своєчасність та якість їх виконання;

- рекомендувати кандидатури науково-педагогічних та/або наукових працівників для якісного забезпечення освітньої діяльності та реалізації освітньої програми;

- вносити на розгляд Методичної ради спеціальності та Методичної ради університету пропозиції щодо удосконалення та забезпечення ефективної реалізації освітньої програми.

4.2. Гарант освітньої програми спільно з завідувачем кафедри, групою забезпечення спеціальності та науково-педагогічними та/або науковими працівниками, які відповідають за виконання освітньої програми, несе відповідальність за якість реалізації освітньої програми та результати проходження процедури акредитації освітньої програми на відповідність критеріям.

5. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

5.1. Гарант освітньої програми за сприянням декана факультету взаємодіє зі структурними підрозділами університету для організаційного та нормативно-правового забезпечення, що спрямовані на ефективне функціонування освітньої програми і підвищення якості навчального процесу в частині його повноважень.

5.2. Гарант освітньої програми взаємодіє з відділом ліцензування, акредитації та сертифікації для здійснення підготовки процесу ліцензування спеціальностей

та

акредитації освітніх програм.

5.3. Гарант освітньої програми взаємодіє з деканом факультету та завідувачами кафедр для впровадження інноваційних підходів при реалізації освітньої програми.

5.4. Гарант освітньої програми спільно з адміністратором ЄДЕБО, відділом кадрів, відділом ліцензування, акредитації та сертифікації забезпечують актуальність інформації в ЄДЕБО та на офіційному сайті університету, факультету та кафедри.

Начальник відділу ЛАтаС /ПІДПИСАНО/ Валерій МУРАХОВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з НПтаНР /ПІДПИСАНО/ Федір ТРШИН

В.о. начальника
юридичного відділу /ПІДПИСАНО/ Олександр СКОРОХВАТОВ